

**DEKLARACIJA DĖL TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO
ŠVIETIMO IR UGDYMO EUROPOS SĄJUNGOS KLAUSIMAIS**

2018 m. spalio 2 d.

Vilnius

Mes, toliau pasirašę:

- *Įvertinę* apklausų duomenis, rodančius, kad dauguma Lietuvos gyventojų yra proeuropietiški, bet nesijaučia esantys lygiaverčiai Europos Sąjungos (toliau – ES) piliečiai, turintys įtakos bendriems ES reikalams;
- *Siekdami* stiprinti pilietinį ir tautinį ugdymą, europinę tapatybę, aktyvumą ir bendruomeniškumą;
- *Siekdami* stiprinti visuomenės atsparumą dezinformacijai ir hibridinėms grėsmėms;
- *Siekdami* gerinti švietimo ir ugdymo apie ES padėtį Lietuvoje, gerinti mokinių ir jaunimo žinias apie ES veikimą ir gebėjimus naudotis ES teikiamomis galimybėmis;
- *Įvertinę*, kad dauguma moksleivių informaciją apie ES gauna iš žiniasklaidos ir socialinių tinklų, tačiau būtų linkę gauti daugiau žinių apie ES mokykloje ir neformalaus ugdymo būdu;
- *Įvertinę*, kad dauguma mokytojų nesijaučia turintys pakankamai žinių ir kompetencijos mokyti ES dalykų;
- *Atsižvelgdami* į „Kurk Lietuvai“ projekto „ES klausimų integravimas į švietimo ir ugdymo programas“ atliktą bendrųjų programų ir vadovėlių turinio analizę ir išvadas, kad ugdymo turinyje vyrauja faktinė informacija apie ES, o ES temos nėra tinkamai siejamos su nacionaliniu kontekstu;
- *Atsižvelgdami* į projekto rekomendacijas dėl ES klausimų integravimo į visų bendrojo ugdymo dalykų programas;
- *Pažymėdami* reguliaraus tarpinstitucinio bendradarbiavimo ir veiklų koordinavimo svarbą švietimo ir ugdymo ES klausimais srityje;

Pagal kompetenciją įsipareigojame:

- Siekti, kad švietimas prisidėtų prie Lietuvos piliečių europietiškos tapatybės stiprinimo, suteiktų jaunimui žinių apie ES piliečio teises ir pareigas, skatintų jaunimo domėjimąsi

ES klausimais, darančiais tiesioginę įtaką kasdieniam Lietuvos piliečių gyvenimui ir ugdytų atsakomybės už ES kūrimą jausmą. Užtikrinti horizontalų ES klausimų integravimą į bendrąsias ugdymo programas ir ugdymo turinio ES klausimais atnaujinimą laiku.

- Bendradarbiauti kuriant ir atnaujinant bendrąsias ugdymo programas ir formuluojant egzaminų programas, užtikrinti, kad į programas ir egzaminus būtų įtraukiama aktuali informacija apie ES, atspindinti Lietuvos nacionalinės ir tarptautinės politikos prioritetus. Užtikrinti keitimąsi informacija ir reguliary tarpinstitucinį koordinavimąsi ES švietimo klausimais;
- Skatinti mokyklų bendruomenių pilietinį aktyvumą ir įsitraukimą į ES vykstančias diskusijas politiniais, ekonominiais, socialiniais, švietimo ir mokslo, kultūriniais ir kitais klausimais;
- Siekti didesnio mokinių įsitraukimo ir aktyvesnio dalyvavimo šviečiamosiose veiklose apie ES, europinę dimensiją turinčiuose projektuose ir apsikeitimo programose, taip pat skatinti aktyvesnį mokyklų įsitraukimą švenčiant Europos dieną;
- Plėtoti ir aktyviai populiarinti *Europietiškos mokyklos, puoselėjančios tokias vertybes kaip demokratija, tarpkultūriškumas, daugiakalbystė, įvairovė ir lygybė, idėją*;
- Mažinti atstumą tarp ES reikalus koordinuojančių institucijų ir jaunų žmonių, užtikrinant tiesioginį šių institucijų bendravimą su mokyklomis, mokytojais ir mokiniais ir aktyvų įsitraukimą į projektą „Atgal į mokyklą“, taip pat užtikrinti valstybės institucijų, dalyvaujančių formuojant ir įgyvendinant Lietuvos ES politiką, vadovų įsitraukimą į neformalias diskusijas apie Europą su mokiniais ir dalyvavimą įvairiose diskusijoje apie ES su visuomene;
- Bendradarbiauti stiprinant mokytojų domėjimąsi ES ir atnaujinant jų žinias. Tuo tikslu: 1) reguliariai organizuoti kvalifikacijos tobulinimo kursus ES tematika, užtikrinti jų oficialų pripažinimą ir aktyvią komunikaciją apie galimybę mokytojams tobulinti kvalifikaciją ir dalyvauti edukaciniuose renginiuose apie ES; 2) kurti ir plėtoti mokytojų – „ES ambasadorių“ tinklą 3) teikti metodinę pagalbą ir prireikus ekspertines konsultacijas mokytojams ir mokykloms;
- Pagal galimybes skirti išteklių metodinėms priemonėms rengti, siekiant, kad metodinė medžiaga apie ES atitiktų mokinių poreikius ir mokytojų galimybes ją taikyti ugdymo procese. Nuolat atnaujinti metodinę medžiagą, atsižvelgiant į ES aktualijas, ir siekti kuo didesnio pamokų ir veiklų apie ES aktualumo ir interaktyvumo;

- Į šviečiamąsias veiklas ir diskusijas apie ES įtraukti universitetus, kolegijas ir profesinio ugdymo mokyklas, taip pat trečiojo amžiaus universitetus, siekiant pabrėžti mokymosi visą gyvenimą svarbą;
- Aktyviai bendradarbiauti su Europos Komisijos atstovybe, Europos Parlamento informaciniu biuru, Europos Parlamento nariais, kitomis ES institucijomis ir jų atstovybėmis Lietuvoje, stiprinant švietimą ir gerinant visuomenės supratimą apie ES veikimą skatinant piliečius aktyviau dalyvauti priimant ES sprendimus;
- Bendradarbiauti skatinant mokslinius tyrimus ES tematika, dalyvauti siūlant temas universitetų doktorantūros studijų pakopos moksliniams darbams ir gilinant mokslininkų ir tyrėjų kompetenciją ES temomis;
- Užtikrinti veiksmingą švietimo apie ES įgyvendinimą vietos lygiu, įtraukiant vietos savivaldos institucijas ir švietimo centrus.

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius

Švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė

Savivaldybių asociacijos prezidentas Ričardas Malinauskas